

คดีหมายเลขดำที่ ส.๒/๒๕๕๘
คดีหมายเลขแดงที่ ส.๓/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๐ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐

{	ระหว่าง	ห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร้ กรุป อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ ๑ อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ ๒ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๓	ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดี
---	---------	--	---

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองชนิดแร่ดีบุกปนมลทิน จำนวน ๑๑๐ ทาบหลวง และชนิดแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำหรือมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน รวม ๒ ฉบับ ต่อมา เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ (ที่ถูกต้องคือวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖) ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเพื่อขอครอบครองแร่ดีบุกดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เนื่องจากใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นการขอต่อเนื่อง โดย

/ผู้ถูกฟ้องคดี...

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๒๐/๒๕๕๖ และคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ตามลำดับ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพียงชนิดแร่ดีบุกปนมลทิน จำนวน ๑๑๐ ทาบหลวง ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ สก ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อติดตามผลการยื่นคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๖๒๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้ (๑) เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงที่มาของแร่ที่ยื่นขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (๒) ผลการรังวัดเพื่อหาปริมาณแร่และผลการวิเคราะห์ตัวอย่างแร่ที่ยื่นขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (๓) หนังสือยินยอมให้ใช้พื้นที่จากเจ้าของพื้นที่หรือส่วนราชการเจ้าของพื้นที่ที่แรกองอยู่ และ (๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งแร่ การขนแร่ แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และฟื้นฟูพื้นที่ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เอกสารตาม (๑) และ (๒) เป็นเอกสารภายในของหน่วยงาน ส่วนเอกสารตาม (๓) อยู่ระหว่างยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่ยังไม่สามารถนำมาแสดงได้ สำหรับเอกสารตาม (๔) เป็นขั้นตอนการแต่งแร่ ไม่ใช่ขั้นตอนการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ผู้ฟ้องคดีจึงได้จัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เฉพาะตาม (๑) และ (๒) โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ส่งเอกสารทั้งหมดของผู้ฟ้องคดีไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา หลังจากที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว ได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๒๗๔๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ขอให้ตรวจสอบยืนยันคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง เกี่ยวกับชนิดและปริมาณแร่ที่ยื่นขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ประเภทของพื้นที่ที่แรกองอยู่ และหน่วยงานหรือส่วนราชการเจ้าของพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๑๑๖๐ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีตรวจสอบและยืนยันข้อมูลดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ สก ๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ แจ้งยืนยันข้อเท็จจริงไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๓๕๒๓ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบว่า การขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดีตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ชนิดแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน แร่ดังกล่าวกองอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ซึ่งเป็นพื้นที่ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงขอให้แจ้งผู้ขอ

/ยื่นขอใช้...

ยื่นขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่และทำความตกลงกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งนี้ คำขอที่ได้รับอนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครอง ให้กำหนดเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตว่า ในการขออนุญาตขนแร่ออกจากพื้นที่เพื่อไปทำการแต่งแร่จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของพื้นที่ก่อน โดยต้องส่งแผนงานการแต่งแร่ การขนแร่ และแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูพื้นที่เสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการออกใบอนุญาตขนแร่ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบดีอยู่แล้วว่า ผู้ฟ้องคดีได้ครอบครองแร่ตาม คำขอที่ ๒๐/๒๕๕๖ และคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ อุทยานแห่งชาติไทรโยคและเป็นคำขอต่อเนื่อง โดยคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ อยู่ระหว่างขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ และจำเป็นต้องนำใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองไปใช้ประกอบการพิจารณาขออนุญาตดังกล่าว เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่สามารถพิจารณาอนุญาตตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้หากไม่มี ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองไปประกอบการพิจารณา เพราะใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเดิม ของผู้ฟ้องคดีได้สิ้นอายุแล้ว และในการประชุมเพื่อพิจารณาคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยอมรับสิทธิในการครอบครองกองแร่ของผู้ฟ้องคดีแล้วว่าเป็นการครอบครองโดยถูกต้องตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทราบด้วยตนเอง ไม่ควรสร้างภาระให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขออนุญาตใช้พื้นที่ดังกล่าวอีก อีกทั้ง การออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเป็นหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ใช่หน้าที่ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่สามารถนำแผนงานการแต่งแร่ของผู้ฟ้องคดีมา กำหนดเป็นเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองล่วงหน้าได้ เนื่องจากผู้ฟ้องคดี ยังไม่มีแผนงานการแต่งแร่ ส่วนแผนงานการขนแร่เดิมผู้ฟ้องคดีมีแผนงานจะต้องขนย้าย กองมูลดินทรายที่มีแร่ดิบุกเจือปนออกมาแต่งแร่ที่บ้านทุ่งมะเข็ย้อยห่างจากจุดครอบครองแร่ ๕๐ กิโลเมตร ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้นำแผนงานการขนแร่อ้างกล่าวมากำหนดเป็นเงื่อนไข แนบท้ายใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง สำหรับแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการ ฟื้นฟูพื้นที่ที่จะอยู่ในแผนผังและกรรมวิธีอยู่แล้ว การกระทำดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็น การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ฟ้องคดี และยังเป็นกรปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินกิจการทำเหมืองแร่หรือปิโตรเลียมที่ได้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร ประทานบัตร หรือสัมปทานอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดอุทยาน

/แห่งชาติ...

แห่งชาติใช้บังคับ พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงได้มีหนังสือ ที่ สก ๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ เพื่ออุทธรณ์คัดค้านการพิจารณาคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๓๕๒๓ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๒๐๑๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบว่า แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำที่ผู้ฟ้องคดีขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองกองอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ซึ่งเป็นพื้นที่ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เพื่อให้การออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเป็นไปตามกฎหมาย จึงให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่และทำความตกลงกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน ซึ่งถือว่าเป็นข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการพิจารณาออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ทั้งนี้ ตามบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๕๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีเอกสารหลักฐานมาแสดงให้เห็นได้ว่า ข้อเท็จจริงดังกล่าวมีสาระสำคัญอย่างไร อันเป็นการกล่าวอ้างข้อความอันเป็นเท็จ จึงได้นำกรณีดังกล่าวไปร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อหน่วยงานต่าง ๆ หลายครั้ง แต่ยังไม่ได้รับการชี้แจง

หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (แบบคำขอ ๒๓) ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จำนวน ๒ คำขอ คือ (๑) คำขออนุญาตมีแร่ดีบุกปนมลทิน จำนวน ๑๑๐ ทาบหลวง ไว้ในครอบครอง และ (๒) คำขออนุญาตมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๑๐/๒๕๕๗ และคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ตามลำดับ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามคำขอที่ ๑๐/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๘ แต่ยังไม่ได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งที่ผู้ฟ้องคดีได้แนบบรรายงานประจำเดือนใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (พร.๕๐๓) ประจำเดือนมกราคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗ และได้ชำระเงินค่าธรรมเนียมครบถ้วนแล้ว โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปขอใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค และทำความตกลงกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้แจ้งมายังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อเสนอเรื่องไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบตามหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรม

/จังหวัดกาญจนบุรี...

จังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๑๐ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า เดิมผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้ผู้ฟ้องคดีแล้วตามใบอนุญาต ที่ ๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีมีมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๑ กอง น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ณ ประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๘ (สิ้นอายุเมื่อ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และได้ต่ออายุใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยมีการแก้ไขเป็นมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๑ กอง น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ณ บ้านเลขที่ ๑๔ (ประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๘ (สิ้นอายุเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)) หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และผู้ฟ้องคดี ได้มีหนังสือ ที่ สก ๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ถึงหัวหน้าอุทยานแห่งชาติไทรโยค พร้อมกับได้แนบแบบ อช. ๕ เพื่อขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ในการขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนตามใบอนุญาตดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีคำสั่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ๖๐๙/๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีห้างหุ้นส่วนจำกัด สยาม เนเจอร์ แคร่ กรุ๊ป ขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ และได้มีหนังสือ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๕๐๓๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อหาหรือว่ามีมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนถือเป็นแร่หรือไม่ และกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขอเข้าไปขนย้ายมูลดินทรายที่มีดีบุกเจือปนซึ่งอยู่ในพื้นที่เขตอุทยาน แห่งชาติมีความถูกต้องตามเงื่อนไขแบบท้ายประทานบัตรหรือไม่ อย่างไร ภายหลังจาก ทำเหมืองจะต้องฟื้นฟูพื้นที่หรือไม่ อย่างไร มีการกำหนดระยะเวลาขแร่หรือขนมูล ดินทรายออกจากพื้นที่ประทานบัตรหรือไม่ อย่างไร และมีแนวปฏิบัติอย่างไรต่อการเข้าไป ดำเนินการขนย้ายมูลดินทรายที่มีดีบุกเจือปนดังกล่าวในกรณีที่ประทานบัตรสิ้นอายุแล้ว หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ อก ๐๕๐๒/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตอบข้อหาหรือดังกล่าวว่ามีมูลดินทราย ไม่ใช่แร่ โดยในขณะที่ประทานบัตรยังมีอายุ ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับช่วงการทำเหมืองแร่ มีสิทธิเก็บมูลดินทรายไว้ในเขตเหมืองแร่ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ แต่หากประสงค์จะนำมูลดินทรายออกจากเขตเหมืองแร่ก็ต้องได้รับใบอนุญาต นำมูลดินทรายออกนอกเขตเหมืองแร่ตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐

โดยกฎหมาย...

โดยกฎหมายมีเจตนารมณ์ให้ผู้ถือประทานบัตรนำมูลดินทรายมาใช้ในการถมบรระดา
 ขุม หลุม หรือปล่องที่ไม่ได้ใช้ในการทำเหมืองแล้วตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติ
 ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มิได้บัญญัติให้มูลดินทรายที่ได้จาก
 การทำเหมืองตกเป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้ถือประทานบัตรหรือผู้รับช่วงการทำเหมืองแต่อย่างใด
 มูลดินทรายจึงยังคงเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน ดังนั้น กรณีที่ผู้ถือประทานบัตรหรือ
 ผู้รับช่วงการทำเหมืองประสงค์จะขนมูลดินทรายภายหลังประทานบัตรสิ้นอายุ จึงเป็นสิทธิ
 ของเจ้าของที่ดินที่จะอนุญาตหรือยินยอมให้ขนหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มี
 หนังสือ ที่ สก ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ขอแก้ไขชนิด
 ของแร่ในใบอนุญาตดังกล่าว จากมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ และ
 ได้มีหนังสือร้องเรียนถึงสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินขอให้ตรวจสอบกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่น
 ขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค แต่ไม่ได้รับการพิจารณาอนุญาตในเวลาอันสมควร
 และกรณีการแก้ไขชนิดแร่ในใบอนุญาต โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีหนังสือ ต่วนที่สุด
 ที่ ผผ ๐๘/๑๖๗๑ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าจะดำเนินการตรวจพิจารณา
 ข้อเท็จจริงและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอ
 อนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคโดยถูกต้องตามกฎหมาย และได้ประกอบกิจการ
 ทำแร่ในพื้นที่ดังกล่าวเพียงรายเดียวมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว
 สืบต่อกันมา และได้ประกอบกิจการในพื้นที่ที่ได้รับประทานบัตรเท่านั้น ไม่ได้บุกรุกพื้นที่
 ป่าเพิ่มขึ้น จึงไม่มีส่วนในการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้ได้รับความ
 เสียหายแต่อย่างใด มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนเป็นแร่ท้ายตารางมีเปอร์เซ็นต์แร่ร้อยละ
 ๑.๕๙ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กลับมีหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่
 ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๒๒๕๑๙ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อชี้แนะให้
 มีการยกเลิกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดี โดยอ้างว่าหากผู้รับใบอนุญาต
 อาชญาบัตร หรือประทานบัตร อ้างสิทธิการครอบครองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน
 ซึ่งได้ผ่านกระบวนการแยกแร่แล้ว เพื่อนำออกไปแยกแร่ที่ตกค้างอยู่เพียงเล็กน้อย
 จะทำให้สูญเสียทรัพยากรธรรมชาติและทำให้สภาพแวดล้อมเสียหาย และเป็นตัวอย่าง
 สำหรับผู้รับใบอนุญาต อาชญาบัตร หรือประทานบัตร รายอื่น ๆ ที่สิ้นอายุแล้วใช้อ้างสิทธิ
 ขออนุญาตขนแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าวออกไปแยกแร่ที่ตกค้างเพียงเล็กน้อยได้ ซึ่ง
 เป็นการชี้แนะให้มีการยกเลิกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดีโดยไม่ชอบด้วย

/กฎหมาย...

กฎหมาย ทั้งนี้ ในการยื่นคำฟ้องคดีนี้ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ฟ้องคดีได้ให้ถ้อยคำเพิ่มเติม ต่อศาลในชั้นไต่สวนเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ว่า/ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ให้ความเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีมีแร่ไว้ในครอบครอง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอ ที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่พิจารณามีคำสั่งกรณีที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคเพื่อขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง ตามที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขออนุญาตผ่านหัวหน้าอุทยานแห่งชาติไทรโยคตามหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้เพิ่มเติมคำฟ้องตามหนังสือลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ ว่า ได้รับแจ้งจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๓๙๖๐ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ว่า ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าไปดำเนินการขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีนี้เพื่อขอให้ ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาให้ความเห็นชอบ และออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณามีคำสั่งตามที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคเพื่อขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนที่ผู้ฟ้องคดีครอบครอง ตามหนังสือของผู้ฟ้องคดี ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

พร้อมกับคำฟ้องผู้ฟ้องคดีมีคำขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองประเภทแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำหรือมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนตามคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ และตามคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๗ วัน จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา หรือคำสั่งอื่นใดตามที่ศาลเห็นสมควร

/ศาลไต่สวน...

ศาลได้สวนคู่กรณีประกอบคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ประกอบการให้ถ้อยคำในวันได้สวนว่า เมื่อปรากฏผลการตรวจสอบว่ามูลดินทรายดังกล่าวเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จึงเป็นแร่ที่อนุญาตให้ครอบครองได้ตามข้อ ๔ ประกอบข้อ ๕ (๖) ของระเบียบว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ทั้งนี้ ข้อ ๑๐ วรรคสามของระเบียบดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่า ก่อนผู้มีอำนาจในการอนุญาตจะออกใบอนุญาตให้มีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำไว้ในครอบครอง ให้ส่งเรื่องราวคำขอและเอกสารหลักฐานพร้อมด้วยความเห็นไปขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ความเห็นชอบแล้วจึงจะออกใบอนุญาตครอบครองแร่ให้กับผู้ขอได้ แต่ในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครองตามใบอนุญาตที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ส่งเรื่องมาขอความเห็นชอบก่อนจะพิจารณาออกใบอนุญาตตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบ จึงทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ทราบเรื่องราวการอนุญาตมาตั้งแต่ต้น ทั้งนี้ ใบอนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออก ดังนั้น เมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุหากยังไม่ขยับย้ายแร่ออกจากพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ครอบครอง จะต้องยื่นคำขอใบอนุญาตครอบครองใหม่

การอนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครองต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามระเบียบว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ซึ่งได้แก่ ชนิดแร่และปริมาณแร่ที่ยื่นขอมิไว้ในครอบครอง ที่มาของแร่ ประเภทของพื้นที่ที่กองแร่ตั้งอยู่ ซึ่งถ้าหากกองแร่ที่ขอครอบครองอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ในความดูแลของหน่วยงานอื่น เช่น เป็นพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ หรือเขตอุทยานแห่งชาติ จะต้องคำนึงถึงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานนั้นๆ ด้วยว่าจะพิจารณาออกใบอนุญาตได้หรือไม่เพียงใด ข้อเท็จจริงกรณีนี้เดิมพื้นที่ที่ทำเหมืองตามประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๗ อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ แต่ต่อมาพื้นที่ดังกล่าวถูกกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติไทรโยค และประทานบัตรแปลงนี้ได้สิ้นอายุเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นช่วงเวลาภายหลังจากกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติได้กำหนดให้ประทานบัตรเดิมเป็นอุทยานแห่งชาติแล้ว ดังนั้น การพิจารณาออกใบอนุญาตใดๆ ในเขตอุทยานแห่งชาติจะถูกจำกัด

/ตามข้อกฎหมาย...

ตามข้อกำหนดว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เนื่องจากอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรในเขตอุทยานแห่งชาติได้ ประกอบกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือแจ้งให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นำหลักการและเหตุผล รวมถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติไปประกอบการพิจารณา ดังนั้น เมื่อพื้นที่ที่ขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตั้งอยู่ในพื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติ และสภาพพื้นที่ที่เก็บกองแร่ได้รับการฟื้นฟูโดยธรรมชาติ การพิจารณาให้ความเห็นแก่อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีในฐานะเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ผู้มีอำนาจในการออกใบอนุญาตให้มีแร่ไว้ในครอบครอง จึงต้องพิจารณาด้วยความรอบคอบ โดยควรให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้ประโยชน์พื้นที่ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสียก่อน และเมื่อหน่วยงานดังกล่าวได้อนุญาตให้ใช้พื้นที่แล้ว กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก็ไม่ขัดข้องกรณีที่อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีจะพิจารณาออกใบอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดี

การออกใบอนุญาตครอบครองแร่ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นอำนาจของอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ตามคำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ ๑๑๖/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓ ประกอบคำสั่ง ที่ ๒๒๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ การให้ความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก่อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีตามหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ ออก ๐๕๑๔ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ เป็นเพียงการเสนอความเห็นทางวิชาการประกอบการพิจารณาออกคำสั่งเท่านั้น มิได้มีผลกระทบต่อสิทธิของผู้ฟ้องคดีที่จะทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นคดีนี้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่าเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จำนวน ๑๕ คน ได้เข้ามาสอบถามและข่มขู่ผู้ดูแลบ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ที่ผู้ฟ้องคดีใช้เป็นสถานที่ในการครอบครองแร่ ขอให้ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามที่

/ศาลเห็นสมควร...

ศาลเห็นสมควร เช่น ตักเตือนหรือให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ แจ้งให้ศาลทราบก่อนเข้าไปตรวจสอบ หากมีความจำเป็นต้องแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ โดยต้องมีหน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่คู่กรณีเข้าร่วมตรวจสอบ

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ไม่รับคำฟ้องในข้อหาที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณามีคำสั่งตามที่ผู้ฟ้องคดีขออนุญาตใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคเพื่อขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนที่ผู้ฟ้องคดีครอบครองตามหนังสือของผู้ฟ้องคดีลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าไปดำเนินการขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยคตามหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ดังกล่าวแล้ว กรณีถือได้ว่าเหตุแห่งการฟ้องคดีในข้อหานี้ได้หมดสิ้นไป

ศาลมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๕๘ ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองประเภทแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำหรือมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน เนื่องจากเห็นว่าศาลไม่อาจก้าวล่วงเข้าไปมีคำสั่งตามคำขอดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีแทนพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ และมีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ยกคำขอของผู้ฟ้องคดีที่ศาลกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษากรณีอ้างว่ามีเจ้าหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เข้ามาสอบถามและข่มขู่ผู้ดูแลบ้านที่ผู้ฟ้องคดีใช้เป็นสถานที่ในการครอบครองแร่ เนื่องจากเห็นว่าเป็นคำขอที่ไม่เกี่ยวข้อหรือสอดคล้องกับข้อพิพาทตามคำฟ้องหรือเหตุแห่งการฟ้องคดีและคำขอท้ายฟ้องในคดีนี้ จึงไม่มีเหตุเพียงพอที่จะมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษาได้

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๕๐๓๗ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อหาหรือว่า มูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนถือเป็นแร่หรือไม่ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีซึ่งรับช่วงการทำเหมืองแร่ดีบุกมาจากนางสาวสุรัชวดี บุขสาย ตามประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๗

/ลงวันที่...

ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ และได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้มีมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ได้ขออนุญาตเข้าไปดำเนินการขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนดังกล่าวออกจากเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค แต่ประธานบัตรดังกล่าวได้สิ้นอายุแล้วตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และปัจจุบันพื้นที่ซึ่งทำเหมืองแร่ตามประธานบัตรดังกล่าวอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคซึ่งได้เริ่มฟื้นฟูเป็นพื้นที่ป่าแล้ว การอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีนำมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนออกไปจากเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคจะทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อมได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ที่ อก ๐๕๐๒/๒๒๖๕ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ตอบข้อหารือดังกล่าวว่า มูลดินทรายมีแร่โดยผู้ถือประธานบัตรหรือผู้รับช่วงการทำเหมืองแร่ดีบุกตามประธานบัตรมีสิทธิเก็บมูลดินทรายไว้ในเขตเหมืองแร่ได้ภายในอายุประธานบัตร แต่เมื่อประธานบัตรสิ้นอายุแล้วมูลดินทรายดังกล่าวย่อมตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเจ้าของที่ดิน หากผู้ถือประธานบัตรหรือผู้รับช่วงการทำเหมืองแร่ดีบุกประสงค์จะขนมูลดินทรายดังกล่าวออกจากเขตเหมืองแร่ภายหลังประธานบัตรสิ้นอายุย่อมเป็นสิทธิของเจ้าของที่ดินว่าจะอนุญาตหรือยินยอมให้ขนหรือไม่ ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือที่ สก ๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๖ ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแก้ไขชนิดแร่ในใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จากมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีบันทึกข้อความที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๗๐๓ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๖ หารือกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ว่า สามารถแก้ไขชนิดแร่จากมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำได้หรือไม่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ตรวจสอบแล้วปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีรับช่วงการทำเหมืองแร่ดีบุกมาจากนางสาวสุรัชชาติผู้ถือประธานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๗ ที่ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ตามใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองที่ ๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ โดยประธานบัตรดังกล่าวมีอายุ ๒๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ และสิ้นอายุวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ พื้นที่การทำเหมืองแร่ดีบุกตามประธานบัตรอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังใหญ่ - แม่น้ำน้อย ซึ่งกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้นางสาวสุรัชชาติเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำ

/ประโยชน์...

ประโยชน์หรืออยู่อาศัยในป่าสงวนแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๑ เมื่อประธานบัตรดังกล่าวสิ้นอายุยังคงมีแร่ดีบุกคงเหลืออยู่ในเขตประธานบัตร หน้าที่ ๑๑๐ หมายหลวงซึ่งสามารถขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองได้ตามระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองและได้รับอนุญาตแล้วตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยผู้ฟ้องคดีได้ขนย้ายแร่ดีบุกดังกล่าวไปเก็บครอบครองไว้ที่บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และได้ขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองต่อเนื่องมาโดยตลอด ในระหว่างนั้นผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ เพื่อขอครอบครองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน ณ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเป็นตะกอนแร่ดีบุกที่ตกค้างอยู่ในพื้นที่ในระหว่างที่ผู้ฟ้องคดีรับช่วงทำเหมืองแร่ดีบุก ซึ่งจากการตรวจสอบกองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนดังกล่าว ลักษณะทางกายภาพประกอบด้วย ดิน ทราย และก้อนกรวดผสมกัน แต่ส่วนใหญ่เป็นดินและทราย มีค่าความหนาแน่นประมาณ ๑.๘๑ เมตริกตันต่อลูกบาศก์เมตร หรือคิดคำนวณน้ำหนักได้ประมาณ ๓๐๘,๔๐๐ เมตริกตัน จากการตรวจสอบทางฟิสิกส์และวิเคราะห์ทางเคมี ปรากฏว่า มีแร่ดีบุกผสมอยู่ประมาณร้อยละ ๑๐ และร้อยละ ๐.๐๑๑ ตามลำดับ ถือว่าเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำที่สามารถขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองได้ ตามข้อ ๕ (๖) ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๘/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ และใบอนุญาตที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยระบุชนิดแร่เป็นมูลดินทรายที่มีดีบุกเจือปน แต่การออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองดังกล่าวไม่ได้ผ่านความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงเป็นการไม่ชอบด้วยข้อ ๑๐ วรรคสาม ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๐๒/๓๔๐๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้แก้ไขชนิดแร่ในใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จากมูลดินทรายที่มีดีบุกเจือปนเป็นแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ เพื่อให้ถูกต้องตามข้อ ๕ (๖) ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ต่อมา เมื่อใบอนุญาตมีแร่

/ไว้ในครอบครอง...

ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ สิ้นอายุเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีที่ยื่นขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ใหม่ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับจดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และได้มีบันทึกข้อความ ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๔๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เสนอคำขอดังกล่าวไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่าพื้นที่ขอครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ของผู้ฟ้องคดีอยู่ในเขตพื้นที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อันเป็นพื้นที่ที่ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงควรให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้พื้นที่ และทำความเข้าใจกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้วตามหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ พื้นที่ทำเหมืองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าว เดิมอยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ต่อมาพื้นที่ดังกล่าวถูกประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังใหญ่ ป่าแม่ให้น้อย และป่าห้วยเขยง ในท้องที่ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ และตำบลไทรโยค ตำบลวังกระแจะ ตำบลบ้องตี้ ตำบลลุ่มสุม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แต่เมื่อประธานบัตรดังกล่าวได้สิ้นอายุ การพิจารณาออกใบอนุญาตใด ๆ ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติจึงถูกจำกัดโดยพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องไปยื่นขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสียก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ก็ไม่ขัดข้องในการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะพิจารณาออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง และขนแร่ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒๙ (พ.ศ. ๒๕๑๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และระเบียบกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ว่าด้วยการดำเนินการออกใบอนุญาตขนแร่ พ.ศ. ๒๕๕๖ ตามลำดับ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มิได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับ

/การขออนุญาต...

การขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองนอกเหนือจากบทบัญญัติดังกล่าว กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้ขอรับใบอนุญาตมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเอกสารหลักฐานประกอบคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองครบถ้วนและถูกต้องตามกฎหมายแล้ว แต่เนื่องจากแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าวกองอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค การจะอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องนำบทบัญญัติดังกล่าวมาพิจารณาประกอบกับพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ จึงต้องให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ถูกต้อง แต่ผู้ฟ้องคดียังมีได้แจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวมาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา สำหรับกรณีตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ที่บริษัท เหมืองแร่จรินทร์ จำกัด ได้ขอครอบครองมูลดินทรายที่มีแร่เจือปน จำนวน ๑๗,๖๑๑,๔๐๒ เมตริกตัน ซึ่งกองอยู่ในเขตพื้นที่ทหาร คำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๐/๒๕๕๖ ที่นางเปรมจิต สุดขารี ได้ขอครอบครองมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๕๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งกองอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้และเขตลุ่มน้ำ ๑ เอ บางส่วน ส่วนคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๐/๒๕๕๖ และคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้ขอครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๑๑๐ ทาบหลวง โดยได้เก็บแร่ใส่กระสอบไว้ภายในบ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี อันเป็นอาคารสำนักงานของผู้ฟ้องคดี ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค และขอครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ซึ่งกองอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค ตามลำดับ จึงเห็นได้ว่าคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองแต่ละฉบับมีรายละเอียดของข้อเท็จจริงที่แตกต่างกัน ผู้ฟ้องคดีจะถือเอาเหตุแห่งการออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองรายอื่นมาเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ เช่นเดียวกันไม่ได้ เนื่องจากแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำที่ผู้ฟ้องคดีขอครอบครองตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองดังกล่าวกองอยู่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคและมีสภาพกลมกลืนกับสภาพพื้นที่ป่า หากผู้ฟ้องคดีจะนำแร่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์จะต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เข้ามาตัดแบ่งแยก อันเป็นการทำอันตรายและทำให้เสื่อมสภาพต่อ

/ทรัพย์สิน...

ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค อันเป็นการต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๒) แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ประกอบกับ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ขออนุญาตครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประทานบัตรสิ้นอายุหรือภายในเวลาอันสมควร และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่เคยเห็นชอบให้ผู้ฟ้องคดีได้รับอนุญาตให้ครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำมาก่อนด้วย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจหน้าที่รับคำขอและออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี ตามคำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ ๑๑๖/๒๕๕๓ เรื่อง มอบหมายให้อุตสาหกรรมจังหวัดปฏิบัติหน้าที่เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ ประกอบกับคำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ที่ ๒๒๒/๒๕๕๖ เรื่อง การมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทน ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เมื่อผู้ฟ้องคดีที่ยื่นคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (แบบคำขอ ๒๓) เพื่อขออนุญาตมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๑ กอง น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ณ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และได้มีบันทึกข้อความที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๔๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เพื่อเสนอคำขอดังกล่าวไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีบันทึกข้อความ ที่ ออก ๐๕๑๔/๙๙๙ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า เอกสารประกอบการพิจารณาคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดียังไม่ครบถ้วน โดยให้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติม ดังนี้ (๑) เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงที่มาของแร่ที่ยื่นขออนุญาตมีไว้ในครอบครอง (๒) ผลการรังวัดเพื่อหาปริมาณแร่ และผลการวิเคราะห์ตัวอย่างแร่ที่ยื่นขออนุญาตมีไว้ในครอบครอง (๓) หนังสือยินยอมให้ใช้พื้นที่จากเจ้าของพื้นที่หรือส่วนราชการเจ้าของพื้นที่ที่แรกองอยู่ และ (๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการแต่งแร่ การขนแร่ แผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและการฟื้นฟูพื้นที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๖๒๔ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีจัดส่งเอกสารดังกล่าวเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ที่ สก ๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๗ ส่งเอกสาร ดังนี้ (๑) ใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองแร่ดีบุก ใบอนุญาตเปิดเหมืองแร่ดีบุก และใบอนุญาตเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่

//(๒) สำเนา...

(๒) สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี และได้ขอให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีรวบรวมข้อมูลผลการรังวัดเพื่อหาปริมาณแร่ เนื่องจากเป็นเอกสารภายในของส่วนราชการ อีกทั้งชี้แจงว่าการดำเนินการของผู้ฟ้องคดีเป็นการขอยื่นต่ออายุใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (ต่อเนื่อง) ยังไม่ได้ดำเนินการแต่งแร่หรือขนแร่ และผู้ฟ้องคดีได้จัดส่งเอกสารเพิ่มเติมให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สก ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ดังนี้ (๑) ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ และใบอนุญาตที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ (๒) หนังสือรับรอง ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยนายประสงค์ โพธิ์ทอง นักธรณีวิทยา ได้รับรองว่ากองมูลดินทรายที่มีแร่ดิบุกเจือปน (Stockpile) กองอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ส่งเอกสารทั้งหมดของผู้ฟ้องคดีไปให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามบันทึกข้อความ ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๗๑๗ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ หลังจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดี พร้อมกับเอกสารดังกล่าวแล้ว จึงได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๓๕๒๓ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณามายังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า คำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ของผู้ฟ้องคดี เป็นการขอครอบครองแร่ดิบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ซึ่งกองอยู่ในเขตพื้นที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อันเป็นพื้นที่ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่และทำความเข้าใจกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วยจึงได้อุทธรณ์โต้แย้งผลการพิจารณาดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สก ๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้ส่งอุทธรณ์ดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณา ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาแล้วยืนยันตามความเห็นเดิม จึงได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๕๑๑๗ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๒๐๑๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ

/หลังจากนั้น...

หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง เพื่อขออนุญาตครอบครอง แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๑ กอง น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ณ บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี โดยให้เหตุผลว่า เป็นการยื่นขอใบอนุญาต ต่อเนื่องจากใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๖ (ที่ถูก คือลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖) ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๑๐ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีได้จดทะเบียนคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของ ผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ สำหรับการออกใบอนุญาต มีแร่ไว้ในครอบครองจะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ก่อน และให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค และทำความตกลงกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้แจ้งผลการดำเนินการ มายังสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีเพื่อที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะได้เสนอเรื่องไปให้ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาให้ความเห็นชอบ แต่จนถึงปัจจุบัน ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้แจ้งผลการดำเนินการมาให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังไม่ได้ส่งคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ของผู้ฟ้องคดี ไปให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาให้ ความเห็นชอบ กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ในการพิจารณาออก ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การทำนองเดียวกับคำฟ้องและเพิ่มเติมว่า ผู้ฟ้องคดีรับช่วง การทำเหมืองแร่ดีบุกตามประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๗ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ มาตั้งแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๗ และได้เปลี่ยนแปลงใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองจาก นางสาวภัทราวรรณ ศรีวรกุล มาเป็นผู้ฟ้องคดีเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ ตามใบอนุญาต รับช่วงการทำเหมืองที่ ๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ กรณีที่ผู้ฟ้องคดียื่นขอรับ ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง เป็นแร่ที่ได้จากการทำเหมืองแร่ตามประทานบัตร และ ประทานบัตรนั้นสิ้นอายุ โดยยังมีได้ทำการแต่งแร่ ซึ่งเป็นแร่ที่สามารถขอรับใบอนุญาตมีไว้ใน ครอบครองได้ตามข้อ ๕ (๑) ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ โดยแร่ดังกล่าวสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ

/เหมืองแร่...

เหมืองแร่ เขต ๗ ราชบุรี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตรวจสอบทางฟิสิกส์และวิเคราะห์ทางเคมีแล้วตามข้อ ๑๐ วรรคสอง ของระเบียบเดียวกัน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงต้องออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี เพื่อที่ผู้ฟ้องคดีจะได้นำใบอนุญาตดังกล่าวไปใช้เป็นหลักฐานประกอบการขออนุญาตเข้าไปดำเนินการกิจการทำเหมืองแร่ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคต่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการกิจการทำเหมืองแร่หรือปิโตรเลียมที่ได้รับใบอนุญาต อาชญาบัตรประทานบัตร หรือสัมปทานอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกากำหนดอุทยานแห่งชาติใช้บังคับ พ.ศ. ๒๕๓๙

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมเกี่ยวกับแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำที่ผู้ฟ้องคดีขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองในทำนองเดียวกับคำคัดค้านคำให้การ

ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องเพิ่มเติมลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๘ ต่อศาล สรุปความว่า โดยที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ ๑๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยวินิจฉัยว่าคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีเข้าไปดำเนินการขนย้ายมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปนในเขตอุทยานแห่งชาติไทรโยคชอบด้วยกฎหมายแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับไว้เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ แต่ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งศาลได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ ไม่รับคำฟ้องเพิ่มเติมไว้พิจารณา เนื่องจากเป็นการยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน คำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์เป็นหนังสือของตุลาการผู้แถลงคดี คำแถลงเป็นหนังสือของผู้ฟ้องคดี และคำชี้แจงด้วยวาจาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

ศาลได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

/คดีนี้ข้อเท็จจริง...

คดีนี้ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับช่วงทำเหมืองแร่ดีบุกมาจาก นางสาวสุรัชชาติ บุขสาย ผู้ถือประทานบัตรที่ ๑๕๘๖๘/๑๒๐๖๗ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ ตามใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมืองที่ ๑/๒๕๔๐ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๐ โดยประทานบัตรดังกล่าวมีอายุ ๒๕ ปี นับตั้งแต่วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑ และสิ้นอายุ วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ พื้นที่การทำเหมืองแร่ดีบุกตามประทานบัตรอยู่ในเขตพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าวังใหญ่ - แม่น้ำน้อย ซึ่งกรมป่าไม้ได้อนุญาตให้นางสาวสุรัชชาติเข้าทำประโยชน์ หรืออยู่อาศัยในป่าสงวนแห่งชาติดังกล่าวตามหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัย ในป่าสงวนแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๒๑ ต่อมา พื้นที่ดังกล่าวถูกประกาศให้เป็น อุทยานแห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังใหญ่ ป่าแม่น้ำน้อย และป่าห้วยเขยง ในท้องที่ตำบลลิ้นถิ่น อำเภอทองผาภูมิ และตำบลไทรโยค ตำบลวังกระแจะ ตำบลบ้องตี้ ตำบลลุ่มส่อม อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หลังจากที่ประทานบัตร ดังกล่าวสิ้นอายุ ผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ได้แก่ แร่ดีบุก ปนมลทิน น้ำหนัก ๑๑๐ หาบหลวง และแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน ซึ่งเป็นแร่ที่เหลืออยู่ในเขตประทานบัตร สำหรับแร่ดีบุกปนมลทิน น้ำหนัก ๑๑๐ หาบหลวง ผู้ฟ้องคดีได้รับใบอนุญาตให้ครอบครองฉบับแรก ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๒๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ และผู้ฟ้องคดีได้ขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ต่อเนื่องมาโดยตลอด ขณะที่ยื่นฟ้องคดีนี้คือใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้นำแร่ดีบุกปนมลทินดังกล่าวใส่กระสอบขนย้าย ไปเก็บไว้ที่บ้านเลขที่ ๑๔ หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ส่วนแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ น้ำหนัก ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต ๗ ราชบุรี ได้ตรวจสอบแล้วพบว่าแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าวมีลักษณะ ทางกายภาพประกอบด้วย ดิน ททราย และก้อนกรวดผสมกัน มีค่าความหนาแน่นประมาณ ๑.๘๑ เมตริกตันต่อลูกบาศก์เมตร หรือคิดคำนวณน้ำหนักได้ประมาณ ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน และจากการตรวจสอบทางฟิสิกส์และวิเคราะห์ทางเคมี ปรากฏว่ามีแร่ดีบุกผสมอยู่ประมาณ ร้อยละ ๑๐ และร้อยละ ๐.๐๑๑ ตามลำดับ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ให้แก่ผู้ฟ้องคดีฉบับแรก ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองที่ ๑๙/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ และฉบับที่สอง เป็นใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองต่อเนื่อง ตามใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน

/ครอบครอง...

ครอบครองที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ โดยใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ทั้งสองครั้งดังกล่าว ระบุว่ารายละเอียดว่า ให้ผู้ฟ้องคดีมีมูลดินทรายที่มีแร่ดีบุกเจือปน จำนวน ๑ กอง น้ำหนัก ๓๐๙,๕๐๐ เมตริกตัน ไว้ในครอบครอง ณ ประทานบัตรที่ ๑๕๙๖๘/๑๒๐๖๗ (สิ้นอายุเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖) หมู่ที่ ๘ ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัด กาญจนบุรี ต่อมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๐๒/๓๕๐๑ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า การขอครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ ตามข้อ ๔ ประกอบกับข้อ ๕ (๖) ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิ ไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อน ตามข้อ ๑๐ วรรคสาม ของระเบียบเดียวกัน แต่การออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี ทั้งสองครั้งยังมิได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติตาม ระเบียบดังกล่าวอย่างเคร่งครัด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงแก้ไขชนิดแร่ในใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน ครอบครอง ที่ ๑๒/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ จากมูลดินทรายที่มีดีบุกเจือปนเป็น แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำเพื่อให้ถูกต้องตามข้อ ๕ (๖) ของระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการ ดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ แต่ก่อนที่ใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน ครอบครองจะสิ้นอายุในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน ครอบครองเพื่อขอครอบครองแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับ จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และได้มีบันทึกข้อความ ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๕๖ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๗ เสนอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาให้ความ เห็นชอบ ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีบันทึกข้อความ ที่ อก ๐๕๑๔/๓๕๒๓ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๗ แจ้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า แร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำตามคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ของผู้ฟ้องคดี อยู่ในเขตพื้นที่ของกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อันเป็นพื้นที่ต้องห้ามตามกฎหมาย จึงควรให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอ ใช้พื้นที่และทำความเข้าใจกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่จึงจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในการออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งผลการพิจารณาดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือสำนักงาน อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๑๔๑๒ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ แต่ผู้ฟ้องคดี ไม่เห็นพ้องด้วย จึงมีหนังสือ ที่ สก ๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ อุทธรณ์โต้แย้งผล การพิจารณาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วยืนยันตาม

/ความเห็นเดิม...

ความเห็นเดิม และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบตามหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๒๐๑๕ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองเพื่อขอครอบครองแร่ดิบบุกเปอร์เซนต์ต่ำดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้จดทะเบียนเป็นคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และได้มีหนังสือสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี ที่ กจ ๐๐๓๓(๒)/๐๐๑๐ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีไปยื่นขอใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค และทำความเข้าใจกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน แต่ผู้ฟ้องคดีไม่แจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรีทราบ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ส่งคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ของผู้ฟ้องคดีไปให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่พิจารณาให้ความเห็นชอบ

✕ คดีมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติในกรณีไม่พิจารณามีคำสั่งตามคำขออนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองของผู้ฟ้องคดี ที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ และที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖ มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คำขอตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ทำตามแบบพิมพ์ที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด วรรคสอง กำหนดว่า หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการขอใบอนุญาต ตลอดจนการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา ๑๐๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ผู้ใดประสงค์จะขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ให้ยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ วรรคสอง บัญญัติว่า เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง ในการนี้ให้กำหนดสถานที่ที่จะมีแร่นั้นไว้ในครอบครอง และจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในใบอนุญาตนั้นก็ได้ วรรคสี่ บัญญัติว่า ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้มีอายุเพียงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ยื่นออก กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้อ ๘ กำหนดว่า การยื่นคำขอรับใบอนุญาตอื่น ๆ (นอกจากคำขออาชญาบัตร อาชญาบัตรพิเศษ ประทานบัตร ประทานบัตรชั่วคราว ใบอนุญาตแต่งแร่ ตามข้อ ๑ - ข้อ ๗) ผู้ยื่นคำขอต้องแนบหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอ คำขอ

/ใบอนุญาต...

ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (แบบคำขอ ๒๓) ท้ายคำขอระบุว่า พร้อมคำขอนี้ ข้าพเจ้า
ได้แนบแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งที่เก็บแร่ในครอบครองมาด้วยแล้ว ระเบียบกรมทรัพยากรธรณี
ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม
๒๕๓๑ (ที่ใช้อยู่ขณะนั้น) ข้อ ๕ กำหนดว่า แร่ตามประเภทดังต่อไปนี้ ให้ขอรับใบอนุญาตมีแร่ใน
ครอบครองได้ (๖) แร่เปอร์เซ็นต์ต่ำหรือแร่พลอยได้ หรือประเภทอื่นนอกจาก (๑) - (๕)
ข้อ ๖ การยื่นคำขอ กำหนดว่า เมื่อมีผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตมีแร่ตามข้อ ๕ ไว้ในครอบครอง
ให้ยื่นคำขอตามแบบของกรม ให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติ ดังนี้ (จ) ผู้มีสิทธิในแร่
ได้ยินยอมให้มีการครอบครองแล้วหรือไม่ (ถ้าคนอื่นมีสิทธิในแร่) ข้อ ๗ กำหนดว่า
เมื่อทรัพยากรธรณีประจำท้องที่รับจดทะเบียนคำขอไว้ตามข้อ ๖ แล้ว ให้ส่งฝ่ายสัมปทาน
ตรวจสอบ ข้อ ๘ กำหนดว่า การตรวจสอบตามข้อ ๗ ให้ดำเนินการ ดังนี้ (๑) - (๕) (๖) แร่
เปอร์เซ็นต์ต่ำ แร่พลอยได้ หรือแร่ประเภทอื่นตามข้อ ๕ (๖) ให้ส่งเจ้าหน้าที่ไปดำเนินการ
ดังนี้ ก. - ง. ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อทำการตรวจสอบตามข้อ ๘ แล้ว หากถูกต้อง
และเป็นแร่ตามข้อ ๕ (๑) ถึง (๕) ที่สะอาดแล้ว ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ออก
ใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองให้ผู้ยื่นคำขอ โดยไม่ต้องส่งเรื่องไปขอรับความเห็นชอบ
จากอธิบดี วรรคสาม กำหนดว่า ส่วนแร่ตามข้อ ๕ (๖) ก่อนออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน
ครอบครอง ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ส่งบันทึกนำส่งคำขอพร้อมด้วยสำเนาบันทึกและ
สำเนาคำขอหลักฐานเอกสารและสิ่งที่จะต้องส่งตามข้อ ๑๑ พร้อมด้วยความเห็นไปขอรับ
ความเห็นชอบจากอธิบดี เมื่ออธิบดีให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ใน
ครอบครองให้ผู้ขอได้ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า
ภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใด (๑๓) เข้าไปดำเนินกิจการใดๆ เพื่อหา
ผลประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ คำขออนุญาตเข้าไปดำเนิน
กิจการเหมืองแร่หรือปิโตรเลียมภายในเขตอุทยานแห่งชาติ ตามมาตรา ๑๖ (๑๓) ประกอบกับ
มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ข้อ ๔
กำหนดว่า พร้อมกับคำขอนี้ ข้าพเจ้าได้แนบหลักฐานต่าง ๆ มาด้วยดังนี้ ๑. สำเนาใบอนุญาต
ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๙
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า การออกคำสั่งทางปกครองเจ้าหน้าที่อาจกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ได้เท่าที่

/จำเป็น...

จำเป็นเพื่อให้บรรลូវัตถุประสงค์ของกฎหมาย เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดข้อจำกัดดุลพินิจเป็นอย่างอื่น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ในกรณีที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีกรมป่าไม้ โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่า ฯลฯ แต่ในกรณีจะอนุญาตเกิน ๒,๐๐๐ ไร่ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี และพระราชบัญญัติเดียวกัน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ในกรณีป่าสงวนแห่งชาติมีสภาพเป็นป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๑๖ ทวิ ให้อธิบดีฯ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่าหรือปลูกสร้างสวนป่าหรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมได้ ฯลฯ แต่ในกรณีที่จะอนุญาตเกินหนึ่งพันไร่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

เห็นว่า กฎหมายบัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ออกใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง กฎหมายไม่ได้บัญญัติขั้นตอนการต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อนออกใบอนุญาตเหมือนเช่นมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๘ และ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่บัญญัติให้อธิบดีกรมป่าไม้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติก่อนการอนุญาตแต่อย่างใด ซึ่งสำหรับการพิจารณาอนุญาต นั้น ให้ผู้ขออนุญาตต้องยื่นคำขอตามแบบที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนด ส่วนการพิจารณาอนุญาตกฎหมายกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องพิจารณาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เมื่อข้อ ๘ ของกฎกระทรวงดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับคำขอรับใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครองกำหนดแต่เพียงให้ผู้ยื่นคำขอต้องแนบหลักฐานตามที่ระบุไว้ในคำขอ และคำขอใบอนุญาตมีแร่ไว้ในครอบครอง (แบบคำขอ ๒๓) ก็กำหนดเฉพาะให้ระบุประเภทแร่ที่ขอ

/อนุญาต...

อนุญาต จำนวน น้ำหนัก สถานที่ที่ครอบครองแร่ เหตุผลในการขอมิแร่ไว้ในครอบครอง รวมทั้งให้แนบแผนที่สังเขปแสดงที่ตั้งสถานที่เก็บแร่ไว้ในครอบครองเท่านั้น แบบคำขอ ๒๓ ไม่ได้กำหนดให้แนบความเห็นชอบของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ที่แร่ตั้งอยู่ด้วยแต่อย่างใด ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ไม่ได้กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อน จึงจะอนุญาตได้ การกำหนดขั้นตอนให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อน จึงเป็นการกำหนดขั้นตอนที่เป็นสาระสำคัญของการพิจารณาไว้นอกเหนือจากที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ย่อมไม่อาจกระทำได้และไม่มีผลใช้บังคับ ส่วนการอ้างว่าการให้ความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ที่กำหนดให้ก่อนออกใบอนุญาต มิแร่ดิบบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำไว้ในครอบครอง ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ส่งหลักฐานทั้งหมดพร้อมความเห็นไปขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก่อน นั้น เห็นว่า ข้ออ้างดังกล่าวเป็นหลักเกณฑ์วิธีการ ในการพิจารณาอนุญาต เมื่อไม่ได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๖) หรือกฎกระทรวงอื่น รวมทั้งไม่มีกฎหมายใดบัญญัติให้อำนาจไว้ ย่อมไม่อาจกระทำได้เช่นกัน ส่วนที่อ้างว่ามีขั้นตอนที่ต้องได้รับความยินยอมหรือได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ นั้น เห็นว่า กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ส่วนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อยังไม่มีกฎหมายหรือมติคณะรัฐมนตรี กำหนดให้หน่วยงานทั้งสองต้องได้รับอนุญาตจากอีกหน่วยงานจึงจะอนุญาตในส่วนของตนได้ การอนุญาตแต่ละกฎหมายจึงแยกจากกันได้ โดยกฎหมายก็เปิดช่องทางให้แยกพิจารณาได้ กล่าวคือ มาตรา ๑๐๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกอบมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีอำนาจกำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตมิแร่ดิบบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำไว้ในครอบครองให้ผู้ฟ้องคดีต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ด้วยได้ ส่วนคำขอตามแบบ อ.ช. ๕ ข้อ ๔ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ก็กำหนดให้ผู้ขออนุญาตต้องแนบหลักฐานใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่มาพร้อมกับคำขอด้วย ดังนั้น

/หากผู้ถูกฟ้อง...

หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาออกใบอนุญาตมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำไว้ในครอบครอง และกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวไว้ ก็เป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่จะยื่นขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต่อไป หากไม่ได้รับอนุญาตผู้ฟ้องคดีก็ไม่สามารถดำเนินการใด ๆ กับมูลแร่ดังกล่าวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยคได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ เห็นว่าผู้ฟ้องคดีต้องได้รับความเห็นชอบหรืออนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อนจึงจะอนุญาตในส่วนของตนได้นั้น เห็นว่า เป็นการกำหนดเงื่อนไขบังคับก่อนการอนุญาตที่ไม่มีกฎหมายให้อำนาจ

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องให้ความเห็นชอบก่อนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะออกใบอนุญาตมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำไว้ในครอบครอง ระเบียบกรมทรัพยากรธรณี ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับแร่ที่ขอมิไว้ในครอบครอง พ.ศ. ๒๕๓๑ ในส่วนที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้ความเห็นชอบไม่มีผลใช้บังคับ รวมทั้งการพิจารณาอนุญาตในส่วนของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ และพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ สามารถแยกการพิจารณาจากกันได้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อ้างว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ให้ความเห็นชอบตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่ออกใบอนุญาตตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ให้กับผู้ฟ้องคดี และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ วินิจฉัยยกอุทธรณ์ ส่วนคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดียังไม่ได้แจ้งผลการขอใช้ประโยชน์ในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติไทรโยค และทำความตกลงกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ก่อน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงยังไม่พิจารณาให้เสร็จสิ้นว่าอนุญาตหรือไม่อนุญาต นั้น ถือเป็น การพิจารณาทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็น การละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่

อย่างไรก็ตาม เมื่อคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ และคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗ เป็นคำขอเพื่อมีแร่ดีบุกเปอร์เซ็นต์ต่ำ จำนวน ๓๐๙,๔๐๐ เมตริกตัน อันเป็นมูลแร่เดียวกัน เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาคำขอใดคำขอหนึ่งเสร็จสิ้นแล้วตามที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ย่อมมีอำนาจจำหน่ายอีกคำขอหนึ่งที่ซ้ำซ้อนกันได้

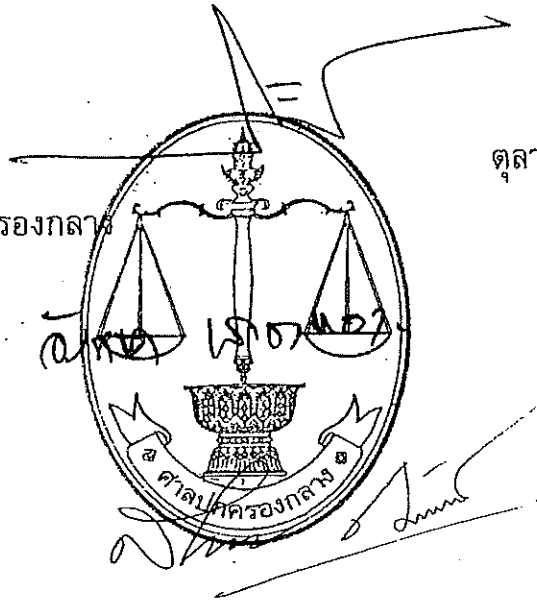
/พิพากษา...

พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณามีคำสั่งตามคำขอมิแร่ไว้ในครอบครอง
ของผู้ฟ้องคดี ตามคำขอที่ ๒๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๖ หรือคำขอที่ ๑๑/๒๕๕๗
ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ให้เสร็จสิ้น ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด ส่วนผู้ถูกฟ้องคดี
ที่ ๑ ให้ยกฟ้อง

นายชนกฤต กิตติวัฒน์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

นางอังคณา เสาวทอง
ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสัจจา เข้มนางน
ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายวิจิตร รักรัติน

